

Základní škola Rychvald, okres Karviná,
příspěvková organizace
Školní 1600, 735 32 Rychvald

Odloučené pracoviště:
Petřvaldská 632, 735 32 Rychvald

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

2023/2024

Zodpovědné osoby:

Školní metodikové prevence:

Mgr. Marie Rymanová (1. stupeň ZŠ)

Mgr. Tomáš Hanousek (2. stupeň ZŠ)

Obsah

A. Pro cílovou skupinu 1 - žáci	5
B. Pro cílovou skupinu 2 – pedagogové a ostatní zaměstnanci	6
C. Pro cílovou skupinu 3 - rodiče	7
Nespecifická primární prevence	8
Navržený způsob realizace, metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny	9
1. Cíl	10
2. Zajištění programu	10
3. Legislativní východiska	10
4. Základní pojmy	10
5. Znaky šikanování	11
6. Upozornění pro rodiče, čeho si mohou všimnout (příklady)	12
Co zahrnuje PPŠ	12
a) Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu	13
b) Základní krizový scénář pro řešení pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování	13
Krizový plán školy	14
Odpovědnost rodičů a školy, jejich vzájemná komunikace	15
Příloha č. 1: Doporučená literatura a webové zdroje k tématu šikany	18
Příloha č. 2: Důležité kontakty a odkazy	19

Personální složení, základní údaje školy

Název a adresa školy	Základní škola Rychvald, příspěvková organizace, Školní 1600, 735 32 Rychvald Expozitura ZŠ Rychvald - Václav Petřvaldská 632, 73532 Rychvald zsrychvald@zsrychvald.cz		
IČO	70998434		
ID datové schránky	r2emr76		
Ředitel školy	Ing. Mgr. Daniel Cigánek	730 521 476	C 103
		ciganek@zsrychvald.cz	
Zástupci ředitele	Mgr. Taťána Gränzerová	730 521 477	C 102
		granzerova@zsrychvald.cz	
	Mgr. Veronika Šrámková	730 521 495	C 105
		sramkova@zsrychvald.cz	
Školní metodikové prevence	Mgr. Marie Rymanová (1. stupeň)	730 521 470	A 004
		rymanova@zsrychvald.cz	
	Mgr. Tomáš Hanousek (2. stupeň)	730 521 473	C 005
		hanousek@zsrychvald.cz	
Výchovný poradce	Mgr. Jiřina Dofková	730 521 479	C 105
		dofkova@zsrychvald.cz	
Speciální pedagog	Mgr. Markéta Vlčková	732 504 146	C 002
		vlckova@zsrychvald.cz	

Záměr Minimálního preventivního programu ZŠ Rychvald

Prioritou a zákonem danou povinností školy je vytváření a udržování bezpečného prostředí, ochrana žáků a jejich zdraví před veškerými rizikovými projevy chování. Škola respektuje identitu a individualitu každého jedince, odmítá násilí a zneužití moci v jakékoli podobě, přiznává riziko výskytu šikany a v případě jejího vyskytnutí ji bude všemi dostupnými prostředky a bez průtahů řešit.

V primární prevenci naší školy se snažíme nacházet aktivity, kterými bychom předcházeli problémům, jež jsou spjaty s rizikovými projevy chování, a omezili jejich dopady na ostatní žáky. Základním principem strategie je výchova žáků ke zdravému a aktivnímu stylu života, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Snažíme se upevňovat morální hodnoty, zvyšovat schopnost žáků činit a zodpovědná rozhodnutí.

Nežádoucí vzorce chování se objevují neustále, proto se snažíme podchycovat a minimalizovat jejich projevy. Mezi žáky dochází k formám nevhodného, agresivního, nepříjemného a někdy až obtěžujícího chování s krátkodobým působením. Školní metodikové prevence a všichni pedagogové budou toto chování nadále sledovat a snažit se mu předcházet.

Zároveň je a bude věnována pozornost celé škále rizikových forem a projevů chování. Mezi možná nebezpečí, na která je preventivní program zaměřen, patří závislosti na návykových látkách, alkoholismus, kouření, patologické hráčství, negativní vliv médií (televize, internet, sociální sítě, dezinformace a fake news), šikana (kyberšikana), různé formy násilného chování (vandalismus...), otázky rasové snášenlivosti, týrání dítěte a sexuálního zneužívání. Pedagogické aktivity se zaměří také na výchovné problémy, jako jsou např. poruchy chování, záškoláctví apod.

V minulosti jsme řešili zvláště tyto problémy – šikanu, distribuci a požívání návykových látek (lifu, marihuany, alkoholu), závadnou online komunikaci, nevhodné sexuální projevy na síti i veřejnosti, zanedbávání péče o dítě, neomluvenou absenci (mj. s podezřením na skryté záškoláctví), násilné chování a vandalismus. Spolupracovali jsme s osvětovými organizacemi (e-Bezpečí, Renarkon, e-Duha aj.), OSPOD Bohumín, městskou i státní policií, Červeným křížem i místním sborem dobrovolných hasičů. Posledně uvedeným problémům budeme i letos věnovat patřičnou pozornost.

Důsledky a dopady mimořádných opatření z důvodu koronaviru

V posledních letech byla aktivita školy stran prevence a výuky vůbec zásadně ovlivněna přechodem na distanční vzdělávání z důvodu koronavirové situace – osobní kontakt žáků byl omezen, je navíc zřejmé, že zvláštní krizový režim do jisté míry ovlivnil interpersonální vztahy i psychiku dětí. Ve spolupráci s třídními učiteli situaci neustále sledujeme a v případě nutnosti tomu v budoucnu přizpůsobíme směřování preventivních i terapeutických aktivit.

V inkriminované době jsme se zaměřili na revizi dokumentů (Školní preventivní strategie 2020-2025, školní řád), tvorbu krizových plánů, výkaznictví (deník primární prevence, elektronické výkazy SEPA) a také DVPP distanční formou (Společně k bezpečí – Školní řád, role učitelů a žáků ve škole, metody působení na žáky; NÚKIB – Rizika internetové komunikace, Bezpečnost na internetu).

Věříme, že letošní rok bude příznivější a práce v rámci primární prevence bude mimořádnými opatřeními ovlivněna co nejméně. Rádi bychom rovněž uskutečnili programy, k jejichž plánované realizaci nedošlo.

Integrace ukrajinských žáků

V letošním školním roce je u nás začleněna jedna dívka ukrajinského původu. Snažíme se, aby její adaptace na podmínky pobytu v zemi s odlišným jazykem byla co nejlepším.

Cílem školy je poskytnout jí i případně dalším příchozím dětem co nejpřirozenější podmínky pro vzdělávání, bezpečné a kooperativní prostředí a pomoc v překlenutí náročného období.

Zdůvodnění potřeby projektu

- krátkodobá realizace primární prevence na školní rok 2023/2024
- zaměření: netolismus, sexting, kyberšikana (rostoucí počet případů slovního napadání na internetu), násilné a vulgární chování ke spolužákům, učitelům i dalším zaměstnancům školy (řešení sporů fyzickým násilím mezi žáky), boj s tabakismem, užívání návykových látek a jedů, neomluvená absence a v neposlední řadě také vedení žáků k vyhledávání prosociálních vzorů, ke kritickému myšlení a práci s informacemi, aj.

Cíle

Problémy naší doby (válka na Ukrajině, COVID, radikalizace české společnosti, aj.) se odrážejí na dětech. Navážeme na zkušenosti let minulých.

- Zřízena byla nástěnka pro informovanost žáků, učitelů, rodičů, důležité materiály jsou dostupné online z webu školy (sekce Poradenství),
- aktivní je i online schránka důvěry (projekt Nenech to být),
- pedagogové byli seznámeni s krizovými plány, oslovení s prosbou o zpětnou vazbu a návrhy změn,
- organizace projektových dnů (individuální – v rámci jednotlivých tříd; o pořádání akcí hromadných až celoškolských bude rozhodnuto v návaznosti na aktuální situaci a případná omezení),
- celoškolský projektový den Ochrana školáka za mimořádných událostí – spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému – podzimní a letní část,
- škola v přírodě pro první stupeň,
- adaptační kurz pro žáky šestých tříd,
- výzdoba chodeb a zrekonstruovaných prostor školy,
- sejmutí dotazníků zaměřených na klima třídy, případnou šikanu v jednotlivých třídách, jejich vyhodnocení,
- sociogram v problémových třídách (www.proskoly.cz),
- vytipování jedinců s problematickými vztahy a práce s nimi, vzájemná spolupráce s výchovným poradcem a speciálním pedagogem,
- výchova k toleranci vůči lidem s odlišnostmi (integrování žáci, menšiny, sociálně znevýhodnění),
- vytvoření systému komunikace třídní učitel – výchovný poradce – speciální pedagog – metodik prevence (pravidelné schůzky členů školního poradenského pracoviště),
- konkrétní forma ocenění pozitivních projevů žáka (vyčlenění nástěnky, rozhlas, přijetí na městském úřadě),
- vytvoření nabídky vzdělávacích akcí, zaměření na prevenci a řešení problémových situací, komunikaci a zlepšování vzájemných vztahů,
- pravidelný systém dotazování se na efektivitu těchto akcí, spokojenost s nimi, změn postojů,
- organizace neformálních setkání pedagogů – např. grilování, bowlingový turnaj, posezení před Vánocemi, před koncem školního roku, apod.,
- stálá aktualizace internetových stránek školy (sekce Poradenství – uplatňování cílů Preventivní strategie, průběžná aktualizace seznamu kontaktů na externí odborníky, preventivního programu a Programu proti šikanování),
- beseda pro rodiče o aktuálním tématu primární prevence (např. rizika internetové komunikace),
- vytvoření nabídky společných akcí pro rodiče, děti a učitele,
- doplňovat průběžně databázi materiálů pro pedagogické pracovníky – knihovna, sdílený Google disk, mediátéka,
- jednou z oblastí, jež v nejbližší době do oblasti primární prevence zapojíme, bude užívání umělé inteligence

Primární prevence a specifická primární prevence

A. Pro cílovou skupinu 1 - žáci

a) informační aktivity

1. a 2. ročník

- preventivní program Kočičí zahrada (pro druhé třídy),
- školní kulturní akce, chování v divadle a v kolektivu,
- Děti v bezpečí (ČČK Rychvald) – pro 1. třídy,
- E-Duha (témata volena s ohledem na potřeby třídních kolektivů)

3. – 5. ročník

- školní kulturní akce - chování v divadle,
- besedy s Policií ČR nebo metodikem prevence v PPP na téma bezpečné chování a prevence rizikových forem a projevů chování,
- E-Duha (témata volena s ohledem na potřeby třídních kolektivů)

6. a 7. ročník

- preventivní program Unplugged (pro šesté třídy),
- preventivní programy z nabídky externích institucí (Renarkon, e-Duha, Čas proměn, e-Bezpečí...) – volba tématu na základě poptávky třídních učitelů nebo v návaznosti na situaci ve třídě - např. vztahy, rizika internetové komunikace, šikana...
- návštěvy kulturních akcí, výchova žáků ke společenskému chování

8. a 9. ročník

- preventivní programy z nabídky externích institucí (Renarkon, e-Duha, Čas proměn, e-Bezpečí, Policie ČR...) – volba tématu na základě poptávky třídních učitelů nebo v návaznosti na situaci ve třídě - např. vztahy, rizika internetové komunikace, šikana, fake news a dezinformace, právní minimum a trestní odpovědnost...
- volba povolání – beseda s pracovníky PPP a/nebo úřadu práce, výchovnou poradkyní,
- předcházení školní neúspěšnosti,
- návštěva veletrhů středních škol (Orlová, Ostrava)

b) aktivity působící na postoje žáků ke zdravému životnímu stylu a k rizikovému chování

1. a 2. ročník

- Pohádky a články v čítance a slabikáři - ochrana před zneužitím dětí cizími lidmi, vzájemné chování lidí, nebezpečí číhající v přírodě i mezi lidmi, slušné vyjadřování, pomoc starým lidem
- Scénky ze života rodiny - vztahy mezi rodiči, sourozenci
- Telefon – umět telefonovat, přivolat pomoc
- Scénky - slušné chování, hygiena, ochrana před cizími lidmi
- Ochrana před rizikovými projevy chování (dále jen RPCH): alkohol a kouření
- Vzbudit zájem dětí o mimoškolní aktivity
- Podpora talentovaných dětí a tolerance vůči lidem s odlišnostmi (viz výše)
- Exkurze do knihovny - trávení volného času
- Výtvarné soutěže zaměřené na prevenci rizikových projevů chování

3. – 5. ročník

- Využití článků v čítance - pomoc druhým, trávení volného času, šikana, alkohol a kouření, možnost scének, komunitních kruhů
- Obec - problém vandalismu, narkomanů - scénky, články v učebnici, vycházky
- Kritické přijímání informací, rozpoznání fake news, rozpoznání lživé reklamy, propagandy

- Příroda – ohleduplný vztah k přírodě, chování v přírodě - vycházky
- Výtvarné soutěže zaměřené na rizikové formy a projevy chování
- Exkurze do knihovny - trávení volného času
- Tělocvik - zvyšování tělesné kondice, zručnost, obratnost, „útěk“ před agresorem
- Podpora talentovaných dětí a tolerance vůči lidem s odlišnostmi (viz výše)

6. a 7. ročník

- Vztahy mezi žáky a učiteli - důvěra, vzájemná pomoc, pravidla třídní komunity
- Prevence a včasné řešení výchovných problémů se žáky a rodiči
- Agresivita, vandalismus a xenofobie - komunitní kruhy v hodinách VO, ČaZ
- Audiovizuální materiály o problematice prevence rizikových forem a projevů chování, testy na internetu
- Zapojování talentovaných žáků do soutěží a olympiád
- Projekty založené na praktické aplikaci témat vzdělávací oblasti Člověk a společnost (Člověk a zdraví, Výchova k občanství)
- Začlenění problematiky Přípravy občanů k obraně státu (POKOS) v rámci předmětu Člověk a zdraví a projektu OŠMS.
- Adaptační pobyt pro žáky šestých ročníků

8. a 9. ročník

- Šíření stereotypů v důsledku uprchlické krize a přítomnosti COVID 19, agresivita, vandalismus, xenofobie - komunitní kruhy, besedy (návaznost na tematické plány výše zmíněných předmětů)
- Kritické přijímání informací, rozpoznání fake news, rozpoznání lživé reklamy, propagandy
- Právní vědomí - trestní řád a zákon – součást tematického plánu Výchovy k občanství
- Patologické závislosti – návykové látky, telekomunikační zařízení, hrací automaty, lootboxy
- Rizikové formy a projevy chování (internetové challenge, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy, sexuální problematika...)
- Scénky ze života rodiny - vztahy mezi rodiči, sourozenci
- Audiovizuální materiály o prevenci rizikových forem a projevů chování v hodinách VO, VČ, ČaZ, testy na internetu (mj. www.proskoly.cz)
- Zapojování talentovaných žáků do olympiád a soutěží
- Návštěvy kulturních akcí, výchova ke kulturnímu chování
- Participace žáků v mimoškolních aktivitách
- Lyžařský kurz (Polsko) – březen 2024

c) poradenství žákům

- pedagogové (osobní konzultace, třídnické hodiny)
- internetová schránka důvěry NNTB
- odborníci (interní) ve škole – výchovný poradce, speciální pedagog, metodikové prevence: osobní konzultace, konzultační hodiny (zveřejněny na webu školy a nástěnce ŠMP a VP),
- odborníci mimo školu (externí) – PPP Bohumín (psycholog Mgr. Jana Stibůrková), klinický psycholog (Mgr. Monika Biolková), PPP Orlová (speciální pedagožka Mgr. Michaela Skřížalová), SVP Koblov (Mgr. Simona Muřková), aj. – viz Důležité kontakty a odkazy v přílohouvé části Preventivního programu.

B. Pro cílovou skupinu 2 – pedagogové a ostatní zaměstnanci

a) informační aktivity

- každodenní komunikace mezi pedagogy,
- pravidelné pracovní porady,
- informace ze schůzek s metodičkou prevence v poradně (Mgr. Skřížalová),
- nástěnka a www stránky školy,
- krajská konference k primární prevenci rizikového chování,
- složka metodiků prevence na školním serveru (sdílený Google disk)

b) působení na postoje a dovednosti pedagogů

- práce na společných tématech,
- DVPP v oblasti minimální prevence,
- zájezd,
- přátelská posezení,
- teambuilding

c) poradenství pro pedagogy

- interní: vedení, ŠMP, VP, SP
- externí: školství, zdravotnictví, sociální i právní oblast (důležité kontakty v příloze č. 2)

C. Pro cílovou skupinu 3 - rodiče

a) informační aktivity

- konzultace, třídní schůzky, individuální třídní schůzky,
- nástěnky, letáky, brožury, webové stránky, e-mail, elektronická žákovská knížka...
- beseda dle poptávky a možností,
- spoluorganizace akcí Spolku rodičů (uskutečnění plánovaných událostí může být stejně jako v minulých letech ovlivněno koronavirovou situací)

b) působení na postoje rodičů k RPCH

- velmi složité,
- vzájemná komunikace, poskytování zpětné vazby,
- příprava akcí školy v součinnosti se Spolkem rodičů (Drakiáda, diskotéky, karnevaly, vánoční besídky, Pálení čarodějnic, Den dětí,... - viz výše)

c) poradenství rodičům

- interní: pedagogové – konzultace, zprostředkování pomoci, apod.
- externě: odborníci z oblasti školství (PPP, SVP), zdravotnictví pediatrie, klinická psychologie, sociální – OSPOD (Orgán sociálně - právní ochrany dětí), NNO (Nestátní neziskové organizace) – oběti trestných činů, domácí násilí, drogy, poruchy příjmu potravy, právní – PČR (Policie ČR), SZ (Státní zastupitelství), PMS (Probační a mediační služba), NPC (Národní protidrogová centrála)...

Aktivity primární prevence

(programy se budou průběžně doplňovat)

Plánované programy primární prevence pro školní rok 2022/23			
Třída	TU	Zvolený program 1	Zvolený program 2
1.A	MUCH	Policie ČR	
1.B	NAV	Policie ČR	
1.C	BAR	Policie ČR	
2.A	ULM	Kočičí zahrada	
2.B	STÁ	Kočičí zahrada	
2.C	NIE	Kočičí zahrada	Bud' OK (Renarkon)

3.A	TRČ	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
3.B	RYM	Policie ČR	
3.C	LIN	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
4.A	KOCH	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
4.B	MED	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
4.C	KOŽ	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
5.A	BĚH	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
5.B	PECH	Policie ČR	
5.C	ŠKU	Policie ČR	Bud' OK (Renarkon)
6.A	KŘI	Unplugged	
6.B	ZVO	Unplugged	
6.C	NOV	Unplugged	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon)
7.A	NÁV	Policie ČR	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon)
7.B	ŠMÍ	Policie ČR	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon) Kyberšikana (Renarkon)
7.C	BIE	Policie ČR	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon) Zdravý životní styl (Renarkon)
8.A	TVA	Policie ČR	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon) Sexualita (Renarkon)
8.B	POK	Policie ČR	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon) Sexualita (Renarkon)
8.C	PFI	Policie ČR	Komunikace a vztahy ve třídě (Renarkon) Zdravý životní styl (Renarkon) Kyberšikana (Renarkon)
9.A	ŠRÁ	Policie ČR	Psychohygiena a duševní zdraví (Renarkon)
9.B	SOM	Policie ČR	Sexualita (Renarkon)
9.C	KOŠ	Policie ČR	Drogy (Renarkon)

Nespecifická primární prevence

My, pedagogové, musíme dětem ukázat správnou cestu a navést je na vhodné aktivity ve volném čase. Budeme se snažit napomáhat jejich pozitivnímu sociálnímu chování a rozvoji osobnosti a učit je zvýšené odolnosti vůči rizikovým formám chování, ke správným postojům vůči zátěži a problémům.

- Trávení volného času – kroužky (školní kluby deskových her, čtenářský klub, DDM, ZUŠ) – sportovní, technické, taneční, výtvarné, jazykové, hudební, ostatní,
- Podpora talentovaných dětí – kroužky (DDM, ZUŠ),
- Exkurze do knihovny - trávení volného času,
- Zapojení žáků do mimoškolních aktivit - sportovní organizace (fotbalové kluby – Slavoj, Baník, tenisový klub Sokol), skautský oddíl,
- Akce mimo vyučování – nocování ve škole, kino, divadlo, bowling, laser game, únikové hry...

Časové rozložení aktivit závisí na tematických plánech vyučujících, plánech třídních učitelů a aktuální nabídce.

Navržený způsob realizace, metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny

- konzultační hodiny (mimo uvedené časy na základě telefonické domluvy):
 - I. stupeň (Mgr. Rymanová): každý čtvrtek mezi 7:00 – 7:45 hod.
 - II. stupeň (Mgr. Hanousek): každé úterý a čtvrtek mezi 14:00 – 15:00 hod.
 - expozitura Václav (pí. Jaglařová): termíny dle potřeby po telef. domluvě
- poradenská činnost,
- řešení některých problémů dle krizových plánů,
- metody zaváděné přímo ve vyučovacím procesu,
- besedy a prožitkové programy, školní, kulturní a tělovýchovné akce,
- aktivity mimo vyučování

Kontakty s jinými organizacemi

Viz přílohu č. 2:

- pracovníci PPP Karviná
- Sociální odbor MÚ Bohumín
- Odbor prevence kriminality a protidrogové problematiky MÚ Orlová
- Metodik prevence v poradně
- Městská policie Bohumín
- Policie ČR
- Městský úřad Rychvald
- Místní knihovna Rychvald
- složky IZS
- oslovená sdružení zabývající se prevencí rizikových forem a projevů chování pro poskytnutí besed (nestátní neziskové organizace (OPS Renarkon, e-Duha, e-Bezpečí... - viz plán akcí, str. 7-8).

Způsob hodnocení efektivity

- kdy: ŠPS – po ukončení platnosti strategie (ve školním roce 2024/25, detailně)
ŠPS – ročně (stručně)
MPP – Závěrečná zpráva o MPP (ročně)
- jak: evidence a srovnávání, zpětné vazby, dotazníková šetření, ankety, rozhovory, schránka důvěry, výskyt RPCH – statistiky, spokojenost
- kdo: školní poradenské pracoviště

Program proti šikanování

1. Cíl

Prioritou školy je předcházet výskytu šikanování u žáků školy (případně snížit výskyt šikany), zajistit dostatek informací a zvyšovat odolnost vůči tomuto jevu, poradenství a včasnou intervenci v případě výskytu šikany ve škole, určen pro žáky, pedagogy i rodiče.

2. Zajištění programu

- ✓ Personální zajištění, zodpovědnost: preventivní tým (MP+VP), vedení školy
- ✓ Zajištění informovanosti o tomto programu formou: pracovní porada (ústně), nástěnka sborovny, sdílený Google disk, školní web (písemně)

3. Legislativní východiska

- Zákon č. 561/2004 Sb. - Školský zákon
- Vyhláška 72/2005 Sb. - o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čj. 20 006/2007-51
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čj. 21291/2010-28
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – s účinností od 1. 9. 2016
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (čj.: 37 014/2005-25)
- Pravidla chování - viz školní řád (aktualizace v září 2022)

4. Základní pojmy

Šikana, projevy, příznaky, (doporučená literatura nacházející se v knihovně VP a složce metodiků prevence v příloze č. 1)

• Šikanování

Agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi, skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese. **Za určitých podmínek může šikana naplňovat skutkovou podstatu přestupku nebo trestného činu a jako takové může být řešena v součinnosti s orgány činnými v trestním řízení.**

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. Šikana je zvláště zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných fázích vyskytuje v téměř každé škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Důraz je nutné zaměřit na vytváření dobrých vztahů uvnitř třídních kolektivů, zabývat se jimi ještě před vznikem šikanování. Na prevenci šikany by měli pedagogičtí pracovníci spolupracovat a při řešení jednotlivých případů postupovat podle předem dohodnutých postupů (viz dále).

- **Podoby šikany:**

- a) **Přímá šikana** může mít podobu **fyzickou** (např. bití, plivání, tahání za vlasy), **verbální** (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy); nebo **neverbální** (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zastražujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).
- b) **Nepřímá šikana** má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.
- c) Jednou z nejčastějších forem šikany je také elektronická šikana, tj. **kyberšikana**, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako jsou Tellonym, TikTok, YouTube, Facebook, Instagram, Snapchat, apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních, pohoršujících nebo výhrůžných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, odesílání a sdílení tzv. „nudes“ (nahých fotografií či videí) výhrůžné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí. V prostředí internetu může být svědkem (ale i útočníkem) stejného chování i několik desítek tisíc lidí. Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.) a naopak. Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví, a je-li to nutné, tak i za spolupráce s policií. Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu, které škole pomůže rozhodnout se pro správný postup řešení.
- d) Šikana zaměřená vůči učitelům: Škola vytváří bezpečné prostředí s atmosférou důvěry, ve kterém je tento druh rizika uznán a pravděpodobnost jeho užití je snižována preventivními mechanismy i intervencí, je-li zapotřebí. Disponuje krizovým plánem řešení šikany namířené proti pedagogům, a to v různých formách (šikana ze strany zákonných zástupců, bossing, mobbing, staffing, aj.). Tyto ani jim podobné formy agrese nebudou tolerovány.

5. Znaky šikanování

1. Nepřímé (varovné) znaky šikanování

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Mívá zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svou pravidelnou cestu do školy a ze školy.

- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Na těle má odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do tříd, neboť přizpůsobovací konflikty nejsou vzácností.

2. Přímé znaky šikanování

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívky, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávisným nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem
- Skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Nahánění, strkání, š'ouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.
- Žák se snaží bránit cestou zvýšené agrese, podrážděností, odmouváním učitelům apod.

6. Upozornění pro rodiče, čeho si mohou všimnout (příklady)

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Zvyšuje se nechuť jít ráno do školy, zvláště když dříve mělo dítě školu rádo. Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach.
- Ztrácí chuť k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy se vrací nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové - agresori mu berou svačinu nebo peníze na svačinu.
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad.
- Zmínky o možné sebevraždě.
- Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody – např. opakovaně říká, že je ztratilo, příp. doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma.
- Svě zdravotní potíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma více, než mělo ve zvyku.

Co zahrnuje PPŠ

a) Preventivní aktivity:

Preventivní programy, náplň předmětů Člověk a zdraví, Výchova k občanství, třídnické hodiny, vhodně zařazeno do běžných vyučovacích hodin, celoškolské projekty (ve dvou posledních školních letech omezeny z důvodu koronavirového režimu), mimoškolní aktivity (viz Strategii, PP)

b) **Postupy** školy v případě výskytu šikany:

1. V případě **podezření na šikanování** spolupracuje pedagog s TU, ostatními pedagogy a školním poradenským pracovištěm, zajišťuje bezpečné prostředí pro případnou další činnost. Člen školního poradenského pracoviště postupuje ve shodě s krizovým plánem a příslušným metodickým pokynem MŠMT, tj. zahájí neprodleně zjišťování okolností případné šikany a informuje ředitele školy. V případě nutnosti jsou kontaktovány instituce pečující o bezpečí dětí a mládeže, popřípadě orgány činné v trestním řízení.
2. **Vyšetřování prokázané šikany**

a) **Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu**

Škola má pro případ výskytu rizikových jevů zpracovány krizové plány. Tyto jsou k dispozici všem pedagogům. Níže je uveden zobecněný postup pro řešení šikany ve škole.

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili, a s oběťmi
3. nalezení vhodných svědků
4. individuální, eventuálně konfrontační rozhovory, se svědky (nikoliv konfrontace oběti a agresorů)
5. zajištění ochrany obětem
6. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru
 - a. rozhovor s oběťmi, svědky a agresory (směřování k metodě usmíření)
 - b. rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
7. realizace vhodné metody
 - a. metoda usmíření
 - b. metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)
8. třídnická hodina
 - a. efekt metody usmíření
 - b. oznámení potrestání agresorů
9. rozhovor s rodiči oběti
10. třídní schůzka
11. práce s celou třídou

b) **Základní krizový scénář pro řešení pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování**

1. První (alarmující) kroky pomoci
 - a. Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany
 - b. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí
2. Příprava podmínek pro vyšetřování
 - a. Informování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
 - b. Zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
 - c. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
 - d. Oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informování rodičů
3. Vyšetřování
 - a. Rozhovor s oběťmi a informátory
 - b. Nalezení nejslabších článků a nespolupracujících svědků
 - c. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky

- d. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

4. Léčba

Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Krizový plán školy

1. Prvotní reakce školy

- **Okamžitá ochrana oběti** – žáka co nejdříve předat rodičům, kteří budou seznámeni s tím, co se stalo, než se rodiče do školy dostaví, může být tento žák přemístěn dle závažnosti případu do jiné místnosti (kabinet, ředitelna), kde je zajištěn dohled dospělé osoby – vyjádří podporu a pochopení oběti.
- **dohoda o vzájemné informovanosti mezi rodiči a školou** (rodiče – podání příp. zprávy o specializovaném vyšetření žáka, škola – seznamování s průběhem řešení případu)
- **Oddělení agresorů** od kolektivu ostatních žáků ve třídě – bezprostředně po zjištění šikany, aby nemohli ovlivnit svědky.
- **Rozhovory se svědky** (výpovědi všech žáků jsou pečlivě zaznamenány) – zaznamenání výpovědí musí být jasné a přesné. Je nutno zjistit:
 1. Kdo je oběť
 2. Kdo je agresor
 3. Kde k šikaně dochází
 4. Jakou formou probíhá
 5. Jak dlouho trvá
 - Zjištění **poznatků ostatních žáků** ze třídy.
 - Individuální **rozhovory s agresory**.
 - **Zaslání dopisu rodičům aktérů šikany**, aby se dostavili k v určenou dobu k jednání do školy.

2. Seznámení pedagogů školy s případem šikany

- Na mimořádné schůzce svolané ředitelem školy po zjištění všech faktů okolnosti případu jsou **všichni pedagogové seznámeni s celým případem**.
- Jak k případu došlo, jak byl zjištěn, jak se vyšetřuje, jaké výchovné opatření vedení školy navrhuje a **jak se bude dál pracovat s klimatem této třídy**.
- **Pedagogové odsouhlasí výchovné opatření pro agresory šikany**. Z porady je vyhotoven zápis, kde je dohodnut jasný postup školy.
- **Školní metodik prevence následně znovu upozorní všechny pedagogy** na existenci MP MŠMT Čj.: č.j. MSMT-21149/2016, doporučí jej k opětovnému prostudování.
- Vyzve pedagogy, aby využívali např. monitorování chování žáků o přestávkách nejen ve třídách, ale především v odlehklých prostorách areálu školy.
- Při výskytu jakéhokoli náznaku takového chování mají učitelé okamžitě informovat vedení školy a ŠMP či VP.

3. Individuální schůzky rodičů aktérů celého případu (agresorů, oběti)

- **Schůzky rodičů agresorů budou probíhat jednotlivě** za přítomnosti výchovného poradce, školního metodika prevence, příp. zástupce vedení školy, třídního učitele.
- Je vhodné, aby se na schůzku dostavili pokud možno oba rodiče žáka.
- Rodiče jsou seznámeni s celým případem a výchovným opatřením, které bude agresorovi ze strany školy uděleno. **Rodiče žádného z aktérů nejsou do školy zváni, dokud nedojde k prošetření a uzavření případu!**
- **Je vyhotoven zápis z jednání**, který obdrží jak škola, tak rodiče. Zápis z jednání je stvrzen podpisem obou jednajících stran.
- **Rodičům je nabídnuto případné specializované vyšetření žáka**. (např. PPP, SVP) Záleží na závažnosti a okolnostech případu.

- Následně proběhne **schůzka s rodiči oběti**, kteří budou také velmi podrobně **seznámeni s řešením případu a s výchovnými opatřeními**, které škola učinila k nápravě situace. Také tito rodiče obdrží podepsaný zápis z jednání.
- **Zúčastnění rodiče budou seznámeni s dalšími postupy školy** v rámci ošetření vztahů mezi žáky ve třídě (odborná pomoc – etoped, uskutečnění dlouhodobého prožitkového programu odbornou institucí pro tuto třídu

4. Mimořádné třídní schůzky rodičů (důležité je načasování schůzek, po udělení výchovných opatření)

- Je v kompetenci vedení školy, zda **proběhnou třídní schůzky s rodiči** na celé škole, nebo ve třídách, u nichž mohou nastat podobné potíže, či jen ve třídě, v níž se šikana vyšetřovala.
- Na schůzce jsou **rodiče obecně seznámeni s případem**, průběhem vyšetřování a následným ošetřením vztahů např. odbornou institucí.
- Rodiče **jsou seznámeni s přímými a nepřímými znaky šikany**, mají možnost získat kontakty odborných institucí, které se šikanou zabývají, na schůzce může být přítomen odborný pracovník, který zodpoví případné dotazy rodičů.
- **Rodiče jsou ubezpečeni**, že se **škola** snaží tomuto soc. nežádoucímu jevu předcházet a pokud je zjištěn, **umí jej kvalitně vyřešit**.

5. Třídnická hodina pro žáky

- **Žáci školy jsou obecně informováni o případu a vyřešení šikany** na škole, mají možnost formou dotazů ve Schránce důvěry se informovat podrobněji o šikaně.
- Třídními učiteli jsou žákům opětovně připomínány varianty přímých a nepřímých znaků šikany a to přiměřeně ke svému věku.
- **Jsou opětovně informováni o možnosti kam se obrátit, pokud budou oni svědky nebo obětí šikany** (VP, TU, ŠMP, rodiče, elektronická schránka důvěry, tel. kontakt na krizové linky – nástěnka ve škole.)

6. Návrh nápravných opatření

- **Výchovná opatření: Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, snížení známky z chování**
- **Realizace individuálního výchovného plánu agresora**
- **Převedení do jiné třídy, pracovní či jiné výchovné skupiny**
- **Doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení střediska výchovné péče pro děti a mládež (SVP)**
- **V mimořádných případech se aktivují další opatření:**
 - ☐ Doporučení rodičům na **dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP**, případně doporučení realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu.
 - ☐ **Podání návrhu orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení řízení** o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
 - ☐ **Vyrozumění policejního orgánu**, došlo-li k závažnějšímu případu šikanování.
- Školské zařízení řeší tuto problematiku na základě opatření ve výchově, systému hodnocení svěřence zařízení popř. programu rozvoje osobnosti dítěte.
- **Oběti i agresoru šikanování se doporučuje nabídnout psychologickou péči PPP nebo jiného poradenského pracoviště.**
- **Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem.**

Odpovědnost rodičů a školy, jejich vzájemná komunikace

Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte, mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině. Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.

Rodičovskou odpovědnost týkající se osoby dítěte vykonávají rodiče způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.

Škola má odpovědnost za žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a to při přechodném dohledu (tj. podle vyhlášky č. 263/2007 Sb. **při vyučování a v přímé souvislosti s ním**) a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagog musí šikanování mezi žáky neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc. Zároveň škole vyvstává ohlašovací povinnost zákonnému zástupci, v případě nutnosti pak také orgánu sociálně-právní ochrany dětí, popřípadě Policii ČR – povinností školy je odvrátit hrozící nebo trvající nebezpečí, popřípadě oznámit a přerušit páchání trestného činu.

Škola každoročně na první třídní schůzce informuje rodiče o Programu proti šikanování, Školním řádu a činnosti školních metodiků prevence. Rovněž je žákům i rodičům sděleno, že mají možnost použít anonymní elektronickou schránku důvěry (www.nntb.cz), přístupnou ze stránek školního webu, sekce Poradenství ☒ Metodikové prevence.

Přílohy

Příloha č. 1: Doporučená literatura a webové zdroje k tématu šikany

P. Kopřiva:	Respektovat a být respektován (AISIS)
J. Valenta:	Osobnostní a sociální výchova (AISIS) Učíme se komunikovat (AISIS)
Z. Šimanovský:	Hry pro rozvoj zdravé osobnosti (PORTÁL)
T. Koten:	Škola? V pohodě (HNĚVÍN)
M. Kolář:	Bolest šikanování (PORTÁL)
P: Říčan:	Agresivita a šikana mezi dětmi (PORTÁL)
H. Kasíková:	Učíme (se) spolupráci spoluprací (AISIS)
P. Kříž:	Kdo jsem, jaký jsem (AISIS)
G. Serfontein:	Potíže dětí s učením a chováním (PORTÁL)
L. a R. Eyrovi:	Jak naučit děti hodnotám (PORTÁL)

Příloha č. 2: Důležité kontakty a odkazy

Adresář – síť poradenských pracovišť

Instituce	Pracovník	Telefon	E-mail
Metodikové prevence	Mgr. Andrea Matějková (Krajský metodik prevence)	595 622 337	andrea.matejkova@msk.cz
	Mgr. Michaela Skřížalová (okresní metodik prevence v PPP)	597 582 371	skrizalova@pppkarvina.cz
OSPOD Bohumín	Mgr. Lucie Klvačová (metodik pro sociálně-právní ochranu dětí)	596 092 139	klvacova.lucie@mubo.cz
	Barbora Pensimusová, DiS. (kurátor pro děti a mládež)	596 092 270	pensimusova.barbora@mubo.cz
	Bc. Iva Wronová (kurátor pro děti a mládež)	596 092 142	wronova.iva@mubo.cz
MěÚ Rychvald - Odbor sociální	Bc. Lena Koláková (sekretariát, přestupky)	596 543 043	kolakova@rychvald.cz
Městská policie Bohumín	Mgr. Bc. Roman Honysz (zástupce ředitele MP, manažer prevence kriminality)	596 092 284	honysz.roman@mubo.cz
Střediska výchovné péče	Ostrava Koblov	Mgr. Simona Muřková (vedoucí)	596 239 202, 596 239 203 vedouci@svp-ostrava.cz
	Karviná	Mgr. Anna Meichsnerová (etoped) Mgr. Simona Machovská (psycholog)	770 143 575 777 738 073 svp.karvina@seznam.cz
	Orlová	Mgr. Jaroslav Sebron (etoped)	775 407 145 jarda.sebron@svp-ostrava.cz
Dětský diagnostický ústav Bohumín	Mgr. Patrik Ohnheiser (ředitel)	596 013 711	posta@ddu.cz
Policie ČR	nrap. Bc. Miroslav Kolátek (Oddělení prevence PČR KŘP MS kraje)	601 560 477	miroslav.kolatek@pca.cz
Klinický psycholog	Mgr. Monika Biolková	602 579 849	www.psycholog-bohumin.cz
Aktualizované seznamy dětských psychologů a psychiatrů		Webové stránky Odboru sociálního MěÚ Bohumín	

Seznam organizací pro pomoc dětem a rodinám v nouzi

Instituce	Adresa	Telefon	Web	e-mail	Služby
Fond ohrožených dětí	Nádražní 410/171 702 00 Ostrava - Přívoz	596 112 341 724 667 744	www.fod-ostrava.cz	fod.ostrava@fod.cz	Sociálně aktivizační služby, rodinné poradenství
Krizové centrum Ostrava	Nádražní 196 702 00 Ostrava - Přívoz	596 110 882	krizovecentrum@kriceos.cz	www.kriceos.cz	Krizová intervence
Krizové centrum pro děti a rodinu	Bohumínská 452/50, 710 00 Slezská Ostrava	778 111 281	shorakova@css-ostrava.cz objednání: kcd@css-ostrava.cz	https://www.css-ostrava.cz/sluzba/krizove-centrum-pro-deti-a-rodinu/	Dětské krizové centrum

Linka bezpečí	Provoz neomezeně	116 111	pomoc@linkabezpeci.cz , chat	www.linkabezpeci.cz	Krizová pomoc, sociální poradenství, intervence
Rodičovská linka	Provoz: po - čt 13:00-21:00, pá 9:00-17:00 hod.	606 021 021	pomoc@rodivcovskalinka.cz	www.rodivcovskalinka.cz/	
Bílý kruh bezpečí	28. října 124, 702 00 Ostrava (v Domě kultury)	116 006, 597 489 204, 731 306 411	bkb.ostrava@bkb.cz	https://www.bkb.cz/	Pomoc obětem trestných činů
	Intervenční centrum (tamtéž)	116 006, 597 489 207, 739 449 275	ic.ostrava@bkb.cz	https://www.bkb.cz/kontakt/ceska-republika/ostlava/	
Rodinná a manželská poradna	Karola Šliwky 620/7 733 01 Karviná - Fryštát	596 317 575, 777 499 648	http://www.cepp.cz/	karvina@cepp.cz	Psychologické a sociální poradenství
Fakultní nemocnice Ostrava	Psychiatrická ambulance pro děti a dorost	7:00-15:00 hodin, objednávání pacientů: 597 373 280			
	Ambulance dětské klinické psychologie	Psychologická péče a diagnostika, duševní poruchy, autismus, psychoterapie, poruchy příjmu potravy, pediatrie, gynekologie...			

Subjekty preventivních aktivit v Moravskoslezském kraji

- ☒ Telefonické, webové a e-mailové kontakty na instituce v MS kraji: prevence.info.cz
- ☒ Mapa pomoci drogově závislým v Moravskoslezském kraji: drogy-info.cz

Webové administrační nástroje školních metodiků prevence ZŠ Rychvald

- ☒ Systém evidence preventivních aktivit (SEPA)
- ☒ Přihlašovací stránka schránky důvěry Nenech to být (<https://www.admin.nntb.cz/>)
- ☒ Odhalení rizikových oblastí - <https://www.proskoly.cz/odhaleni-rizikovych-oblasti>

Legislativa, dokumenty a jejich aktualizace

- ☒ Metodické dokumenty (doporučení a pokyny) MŠMT
- ☒ Metodický portál RVP - Školní poradenské pracoviště
- ☒ Co dělat když (Raabe) – průběžné aktualizace
- ☒ Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi (Klinika adiktologie)
- ☒ Česká asociace školních metodiků prevence
- ☒ Rukověť školního metodika prevence
- ☒ Vzorová dokumentace školního metodika prevence
- ☒ Časopis Prevence
- ☒ Facebookový profil Metodici prevence sobě

Externí instituce a projekty

- ☒ Krajské policejní ředitelství policie Moravskoslezského kraje – Oddělení prevence, územní odbor Karviná
- ☒ E-bezpečí
- ☒ PPPP Ostrava

- ☒ [Programy primární prevence pro základní a střední školy E-Duha](#)
- ☒ [Centrum primární prevence Renarkon](#)
- ☒ [Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost \(NÚKIB\)](#)
- ☒ [O₂ Chytrá škola](#)
- ☒ [Společně k bezpečí](#)
- ☒ [Nevypusť duši](#)

Náměty aktivit, metodiky

- ☒ [Materiály ke stažení Prázdninové školy Lipnice](#)
- ☒ [Projekt Odyssea](#)
- ☒ [Hranostaj.cz](#)
- ☒ [Velká kniha her](#)
- ☒ [Zásobník her](#)

1. 9. 2023 vypracovali:

Mgr. Marie Rymanová
Mgr. Tomáš Hanousek